

HAMK

Häme University
of Applied Sciences

Tämä on rinnakkaisallenne alkuperäisestä artikkelista /
This is a self-archived version of the original article.

Version: Publisher's version

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä: /

To cite this article please use the original version:

Vahtila, O. (2023). Luomun arvostuksen tulisi nousta sen ansaitsemalle paikalle. *Käytännön Maamies*, (12), 11.

Luomun arvostuksen tulisi nousta sen ansaitsemalle paikalle

Luomupolkuni alkoi vuonna 2018, kun Mustialan opetus- ja tutkimusmaatila siirtyi luomutuotantoon. Siitä lähtien työtehtäväni ovat liittyneet jollakin tavalla luomuun. Se onkin edellyttänyt minulta paneutumista koko ruokaketjuun monesta eri näkökulmasta. Mitä enemmän perheiden luomuun, sitä enemmän olen alkanut ihmettelemään sitä, miksi luomu herättää niin paljon tunteita. Mikä tekee luomusta jotenkin niin erikoisen tai miksi luomutuottajat helposti leimataan muista poikkeaviksi. Miksi viljelyä, jossa käytetään keinolannoitteita ja kemiallisia torjunta-aineita kutsutaan tavanomaiseksi viljelyksi? Eikö periaatteessa asian pitäisi olla toisin päin.

Toisaalta olen huomannut senkin, että niille nuorille, jotka ovat kasvaneet luomutilalla, luomu on täysin normaalia. He taas ihmettelevät, mitä erikoista luomussa muka on. Viime viikolla haastattelin 250-päisen luomuemolehmittilan isäntää. Tila on ollut vuodesta 2010 luomussa ja hän totesi osuvasti, että luomun arvostuksen tulisi nousta sen ansaitsemalle paikalle. Tämän päivän maailmassa tiennäyttäjää ovat ne, jotka uskaltavat elää luonnon ehdoilla.

Marraskuussa osallistuin Valtakunnallisille luomupäiville. Päivien ohjelmasta päällimmäisenä jäi mieleen useiden nuorten luomuyrittäjien puheenvuorot sekä väitöskirjatutkija **Mika Saarenpään** esittelemä tutkimus maakosketuksen merkityksestä ihmisen terveyteen. Nuorista luomuyrittäjistä huokui ratkaisukeskeisyys ja aito mielenkiinto ongelmien ratkaisuun. Yhdistävinä tekijöinä oli korkea-asteen koulutus, positiivisuus, innostus ja usko omaan tekemiseen sekä halu asua maalla. Vuoden luomuyrittäjänä palkittiin Mustialasta valmistunut agrologi (amk) **Tommi Hasu** Kouvolasta. Tommi onkin hyvä esimerkki edelläkävijästä tai maailmanparastajasta, kuten HAMKissa nykyään on tapana sanoa.

Väitöskirjatutkija Saarenpää oli tutkinut kaupunkiympäristön viherryttämistä, ja tutkimustulokset puhuivat tavallaan maaseudulla elämisen puolesta. Tutkimuksissa oli nimittäin havaittu, että kaupunkilaisilla on

paljon enemmän autoimmuunisairauksia ja allergioita kuin maaseudulla asuvilla. Ja mikä mielenkiintoisinta, eroavaisuutta selittää se, että kaupungissa asuvien kosketus luonnon monimuotoisiin mikrobeihin on vajavainen. Maakosketuksella nähdäänkin olevan merkittävä positiivinen vaikutus ihmisen terveyteen. Tutkimus nostaakin esille sen tosiasian, että maan mikrobitoiminnasta huolehtiminen on paljon monisyisempi asia, kuin sitä tulee edes ajatelleeksi. Tältä sektorilta riittää varmasti paljon tutkittavaa tulevaisuudessa. Mika Saarenpään tutkimukseen voit tutustua ainakin YouTubessa.

Mustialassa on ollut varsin vilkas, kansainvälinen syksy. Ammattikorkeakoulun englanninkielisessä ja suomenkielisessä koulutuksessa aloitti lähes sadan opiskelijan ryhmät. Uusia opiskelijoita aloittikin siis lähes 200. Iso opiskelijamäärä on pitänyt opettajat kiireisinä, asuntolat täynnä ja opetustilat tehokäytössä.

Märästä syksystä huolimatta opetusmaatilan syystyöt saatiin kunnialla tehtyä ja nyt odotamme koetoiminnan tulosten valmistumista. Kaikkia sato- ja laatutuloksia ei vielä ole saatu, mutta kasvustohavaintojen ja näppituntuman perusteella näyttää siltä, että sekaviljelyssä on itua.

Eri kasvit näyttävät hyötyvän toisistaan. Satovarmuutta ja riskienhallintaa parantaa se, että jos jompikumpi kasvi ei sääolosuhteiden takia menesty, saattaa toinen kasvi menestyä.

Tänä vuonna ei enää kylvetty syyshärkäpapua, koska kahtena edellisenä vuotena talvehtiminen epäonnistui täysin. Mustialan kokeisiin voi tarkemmin tutustua **mustialanluomutila.fi** -sivuilla.

Marraskuussa olemme saaneet valmiiksi opettajien haastatteluihin perustuvan luomupetusta käsittelevän selvityksen. Selvityksessä kartoitettiin, miten luomu näkyy ruokaketjun opetuksesta vastaavien oppilaitosten (alkutuotanto, jalostus ja ruuanvalmistus) toiminnassa ja miten luomua opetetaan. Luomupetusta kaiken kaikkiaan on melko vähäistä. Luomu rinnastetaan osaksi

kestävää kehitystä, mutta pääosassa koulutuksia luomupinnot eivät kuulu pakollisiin perusopintoihin.

Jotta Luomu maa- ja metsätalousministeriön laatiman 2.0-ohjelman tavoitteet toteutuvat, on luomun opettajien luomuosamista lisättävä merkittävästi. Mutta avainasemassa on kuitenkin ammattikeittäiden ja kuluttajien valinnat sekä vienti.

Kulutuksen yhtenä isona ongelmana on varmasti käsitteiden sekamelska. Monikaan ei enää välttämättä tunnista, että luomu sertifioituna järjestelmänä on ihan muuta kuin uudistava, hiilineutraali-, -negatiivinen viljely. **Luomu.fi**-sivujen mukaan luomu yhdistää ympäristön ja ilmaston kannalta parhaat käytännöt, runsaan biologisen monimuotoisuuden, luonnonvarojen säästämisen, eläinten hyvinvoinnin sekä elintarvikkeet, jotka on tuotettu luonnonmukaisista aineksista ja luonnollisin menetelmin. □

*Luomuisaa joulua ja
eloisaa uutta vuotta kaikille!*

OUTI VAHTILA, AGROLOGI (YAMK),
KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ HÄMEEN
AMMATTIKORKEAKOULUN BIOTALOUS-
OSAAMISEN YKSIKÖSSÄ MUSTIALASSA
outi.vahtila@hamk.fi

